

THE GROSS REPORT

Parliamentary Assembly Council of Europe, Assemblée parlementaire

Provisional edition

**Positive experiences of autonomous regions as a source of inspiration for
conflict resolution in Europe**

Resolution 1334 (2003)[1] / 24 June 2003 (19th Sitting)

English and Hungarian version

THE GROSS REPORT

Parliamentary Assembly Council of Europe, Assemblée parlementaire

Provisional edition

Positive experiences of autonomous regions as a source of inspiration for conflict resolution in Europe

Resolution 1334 (2003)[1] / 24 June 2003 (19th Sitting)

1. The resurgence of tensions in Europe, varying in intensity and frequently the product of unresolved conflicts within states, remains a cause of concern to the Parliamentary Assembly. Today, indeed, most political crises in Europe occur within states.
2. These renewed tensions are partly due to the territorial changes and the emergence of new states which followed the two world wars and the collapse of the former Communist system in the 1990s.
3. These tensions also reflect the inevitable development of the concept of the nation-state, which viewed national sovereignty and cultural homogeneity as essential. Nowadays, particularly in view of developments in the practice of democracy and international law, States are faced with new requirements.
4. Most of the present conflicts can very often be traced to the dichotomy between the principle of indivisibility of states and the principle of identity, and are rooted in tensions between states and minority groups which demand the right to preserve their identities.
5. The vast majority of European states today include communities which have different identities. Some of these demand their own institutions, and want special laws allowing them to express their distinctive cultures.
6. States must prevent tensions from developing by introducing flexible constitutional or legislative arrangements to meet their expectations. By giving minorities powers of their own, either devolved or shared with central government, states can sometimes reconcile the principle of territorial unity and integrity with the principle of cultural diversity.
7. The Council of Europe, which is committed to peace and to the prevention of violence as essential to the promotion of human rights, democracy and the rule of law, believes that the positive experience of autonomous regions can be a source of inspiration in seeking ways to resolve internal political conflicts.
8. Many European states have already eased internal tensions, or are now in the process of doing so, by introducing various forms of territorial or cultural autonomy, embodying a wide range of principles and concrete measures which can help to resolve internal conflicts.
9. There is no denying that autonomy is a concept which can have negative connotations. It can be seen as a threat to the state's territorial integrity and a first step towards secession, but there is frequently little evidence to sustain this view.
10. Autonomy, as applied in states respectful of the rule of law which guarantee their nationals fundamental rights and freedoms, should rather be seen as a "sub-state arrangement", which allows a minority to exercise its

rights and preserve its cultural identity, while providing certain guarantees of the state's unity, sovereignty and territorial integrity.

11. The term "territorial autonomy" applies to an arrangement, usually adopted in a sovereign state, whereby the inhabitants of a certain region are given enlarged powers, reflecting their specific geographical situation, which protect and promote their cultural and religious traditions. The term "cultural autonomy" implies enabling linguistic and cultural rights to be exercised. In the majority of cases, this should go hand in hand with the application of the principle of decentralisation.

12. The constitutions of most Council of Europe member states do not recognise the right to secede unilaterally. However, indivisibility must not be confused with the concept of unitary state, and indivisibility of the state is thus compatible with autonomy, regionalism and federalism.

13. Autonomous status may be applied to various systems of political organisation, ranging from straightforward decentralisation in unitary states to a genuine division of powers, either symmetrically or asymmetrically, in regional or federal states.

14. In the past, autonomy was introduced in two stages, and originated in three ways, being established by regional entities when central states were founded, introduced to resolve territorial tensions, or sponsored by the international community.

15. Autonomy is not a panacea, and the solutions it offers are not universally relevant and applicable. However, failures should be blamed, not on autonomy as such, but on the conditions in which it is applied. Autonomous status must always be tailored to the geography, history and culture of the area concerned, and to the very different characteristics of specific cases and conflict zones.

16. With a view to relieving internal tensions, central government must react with understanding when minority groups, particularly when they are sizeable and have lived in an area for a long period of time, demand greater freedom to manage their own affairs independently. At the same time, the granting of autonomy must never give a community the impression that local government is a matter for it alone.

17. Successful autonomy depends on balanced relationships within a state between majorities and minorities, but also between minorities. Autonomous status must always respect the principles of equality and non-discrimination and be based on territorial integrity and sovereignty of states.

18. It is of great importance that the increasing benefits autonomous entities enjoy from their rights should not undermine the internationally recognised borders of states.

19. All interpretation, application and management of autonomy shall be subject to the authority of the State, and to the will and judgement of the national parliament and its institutions.

20. Positive discrimination, i.e. favourable representation in the organs of central government, can often be used to involve minorities more effectively in the management of national affairs.

21. It is fundamental that special measures must also be taken to protect "minorities within minorities", and ensure that the majority and other minorities do not feel threatened by the powers conferred on an autonomous entity. In these autonomous entities, the Framework Convention for the Protection of

National Minorities must also be applied, for the benefit of minorities within minorities.

22. The Assembly calls on the governments of member states to respect the following basic principles when granting autonomous status:

- i. An autonomous status, which depends by definition on co-operation and co-ordination between central government and autonomous entities, must be based on an agreement negotiated between the parties concerned.
- ii. Central government and autonomous authorities must recognise that autonomous status is part of a dynamic process and is always negotiable.
- iii. It would be appropriate for the statutes and founding principles underlying autonomous status to be included in the Constitution rather than in legislation alone, so that amendments can only be made in accordance with the Constitution. To avoid later disputes, agreements on autonomous status must explicitly define the repartition of powers between the central and autonomous authorities.
- iv. Agreements on autonomous status must guarantee appropriate representation and effective participation of the autonomous authorities in decision-making and the management of public affairs.
- v. Agreements on autonomous status must provide that autonomous entities are to have legislative and executive authorities, democratically elected at local level.
- vi. Agreements on autonomous status must provide for funds and/or transfers which allow autonomous authorities to exercise the extra powers conferred on them by central government.
- vii. To ensure that powers are not abused, special machinery must be established to resolve disputes between central government and the autonomous authorities.
- viii. If tensions between central government and the autonomous authorities persist, the international community should sponsor the negotiation process.
- ix. Devolution of powers to autonomous entities must imperatively protect the rights of minorities living within them are ignored or suppressed.

[1] Assembly debate on 24 June 2003 (19th Sitting) (see Doc. 9824, report of the Political Affairs Committee, rapporteur: Mr Gross and Doc. 9837, opinion of the Committee on Legal Affairs and Human Rights, rapporteur: Mr Jurgens). Text adopted by the Assembly on 24 June 2003 (19th Sitting)

xxx

II. Draft Recommendation [Link to the adopted text]

1. The Assembly considers that autonomous status must always give the autonomous region concerned a legislative and an executive body democratically elected at local level. These bodies should have appropriate powers to pass laws and enforce them in the autonomous territory, while remaining subject to the law and prerogatives of central government - as defined in the European Charter of Regional Self-Government adopted by the CLRAE. (Congress of Local and Regional Authorities of Europe: Federalism, Regionalism, Local Autonomy and Minorities. 1996)

2. The Assembly believes that the adoption of a European legal instrument would enable states facing internal conflicts to find constitutional or legislative solutions which would allow them to preserve the state's sovereignty and territorial integrity, while respecting the rights of minorities.

3. This legal instrument must stipulate that the exercise of powers devolved to autonomous entities shall comply with the provisions of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, particularly the principles of equality, non-discrimination and secularism.
4. In this context, the proposals contained in the Helsinki Declaration (28 June 2002), which recognises the possibility of formulating basic concepts and principles applying to all systems of regional autonomy, merit the attention of the Council of Europe's member states.
5. The Assembly accordingly recommends that the Committee of Ministers - prepare a European legal instrument (Article 11 of the Declaration), based on the principles laid down in the European Charter of Regional Self-Government, taking account of the member states' experience, and also making it possible to recognise and promote the common principles of regional autonomy, with respect for the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and its principles of equality and non-discrimination.
-

APPENDIX

Doc. 8425 28 May 1999

Resolution of ethnic conflicts in Council of Europe member states

Motion for a resolution

presented by Mr Atkinson and others

Reporting Committee: Political Affairs Committee

Reference to Committee: Doc. 8425, Reference 2404, 21.06.99

Draft Resolution adopted by the Committee on 20 May 2003 with 2 abstentions

Draft Recommendation adopted by the Committee on 20 May 2003 with 1 vote against and 2 abstentions

Members of the Committee : Jakic (Chairman), Rogozin (Vice-Chairman), Feric-Vac (Vice-Chairperson), Spindelegger (Vice-Chairman), Aguiar, Aliyev, de Aristegi Ates, Atkinson, Azzolini, Berceanu, Beres, Bianco (alternate: Malgieri), Blaauw, Blankenborg, Cekuolis, Clerfayt, Davern, Dreyfus-Schmidt, Druviete, Durrieu, Frey, Glesener, Goulet (alternate: Loncle), Gross, Hedrich, Henry, Hörster, Hovhannisyan, Iwinski, Judd, Karpov, Kautto, Kirilov, Klich, Koçi, Kostenko, van der Linden, Lloyd, Loutfi, Magnusson, Margelov, Martinez-Casan, Medeiros Ferreira, Mercan, Mignon, Muratovic, Naudi Mora, Neguta, Nemcova, Nemeth, Oliynyk, Ouzky, Pangalos, Petrova-Mitevskaa, Pourgourides, Prentice, Prisacaru, de Puig, Ragnarsdottir, Ranieri (alternate: de Zulueta), Roth, Severin, Severinsen, Tabajdi, Tekelioglu, Tritz, Vakilov, Vella, Volpinari, Voog, Voulgarakis, Westerberg, Wielowieyski, Wohlwend, Wurm, Yarygina, Zacchera, Zhvania, Ziuganov.

N.B. : The names of the members who took part in the meeting are printed in italics

Secretariat of the Committee : Mr Perin, Mr Chevtchenko, Mr Dossow, Ms Entzminger, Ms Alléon.

[1] I would like to thank the authorities and experts who gave me the benefit of their experience in the course of my research, which began in December

1999 and took me to the Åland Islands, Alto-Adige / South Tyrol, the Faeroes, Copenhagen, à Cagliari (Sardinia), the Azores and Madeira (Portugal), Madrid and Barcelona. I apologise in advance for any errors in, or omissions from, this document and would be grateful for any suggestions.

[2] Nordquist Kjell-Åke. The Second Åland Islands Question. Mariehamn 2002, Jansson Salminen (ed).

[3] "Autonomy as a Conflict-Solving Mechanism", in Suksi Markku (ed.), Autonomy, Applications and Implications, Kluwer Law, Dordrecht, Netherlands, 1998.

[4] "Ruth Lapidoth, Autonomy: Flexible Solutions to Ethnic Conflicts, United States Institute of Peace Press, 1997.

[5] Hannum, Hurst and Lillich, R.B., The concept of autonomy in International law, 1980.

[6] Local self-government, territorial integrity and protection of minorities, Lausanne 25-27 April 1996, Proceedings of the European Commission for Democracy through Law, contribution by Asbjorn Eide, Director of the Norwegian Institute of Human Rights, Oslo.

[7] I would like to thank Elisabeth Naucier for her help in writing this chapter and for giving me the book Jansson/Salminen (ed), The Second Åland Islands Question, Autonomy or Independence?, Mariehamn, 2002.

[8] According to section 7 of the Autonomy Act, the right of domicile in the islands is granted on request to any Finnish citizen who has settled in the province, lived there continuously for at least five years and has a sufficient command of Swedish.

[9] There is a group of German speakers in the province of Bolzano, French speakers in Valle d'Aosta, and Slovenian speakers in the eastern part of Friuli-Venezia Giulia as well as a small group of Ladin speakers in the provinces of Bolzano and Trento.

[10] The Sinhalese make up 74% of the population, the Sri Lankan Tamils 12%, the Indian Tamils 5.5% and the Muslims 8%.

[11] Buddhists 70%, Hindus 15.5 %, Muslims 7.5% and Christians 7.7%.

[12] Markku Suksi, Mechanisms of Decision-Making in the Creation of States, 1996.

[13] Opened for signature on 1 November 1995.

[14] Congress of Local and Regional Authorities of Europe: Federalism, Regionalism, Local Autonomy and Minorities. 1996

[15] Recommendation 1201 (1993) on an additional protocol on the rights of minorities to the European Convention on Human Rights, Assembly debate on 1 February 1993. See Doc. 6742, report by the Committee on Legal Affairs and Human Rights, rapporteur: Mr Worms, and Doc. 6749, opinion of the Legal Affairs Committee, rapporteur: Mr de Puig.

[16] Autonomy: Flexible Solutions to Ethnic Conflicts", United States Institute of Peace Press, 1997.

[17] See Jean-Marie Woehrling, Droits locaux comme instrument de renforcement de l'autonomie territoriale et de gestion des spécificités sociales et culturelles propres à certains territoires. CPLRE. CG/GT/CIV (5) 3

[18] Congress of Local and Regional Authorities of Europe, Recommendation 43 (1998) on "territorial autonomy and national minorities".

[19] CDL-AD (2003) 2, Opinion on the draft constitution of the Chechen Republic.

[20] Declaration presented at the 13th session of the Conference of European

Ministers Responsible for Local and Regional Government, meeting in Helsinki on 27-28 June 2002.

Parliamentary Assembly session : 23 - 27 June 2003 [default.asp#default.asp](#)

Interview with Andreas Gross, Rapporteur of the Committee on Political Affairs

This interview is copyright-free for publication by your media.

Strasbourg, 23 June 2003

Question: In your report, you say that giving national minorities autonomy can help to settle conflicts peacefully. Surely the example of Yugoslavia suggests that the drive for autonomy ultimately results in mini-states and even armed conflict?

Andreas Gross: Genuine regional autonomy is possible only in law-governed, democratic states, and the former Yugoslavia was neither. People who wanted to work in other countries were free to travel, of course - but views which went against the official line were taboo, both in public and in politics. As a result, people had no chance to find out what living in a free society meant, and to learn from one another. That was why, in 1990, Yugoslavia revived a war which had ended officially in 1945, but had actually been "frozen". Yugoslavia's experience in the last decade by no means refutes the idea that regional self-government can help to settle conflicts peacefully.

Question: What are the main conditions which must be fulfilled if regional self-government is to work effectively?

Andreas Gross: In addition to democracy and the rule of law, one of the most important is what I call "designer self-government" or "asymmetric federalism". What this basically means is giving self-governing regions disproportionate weight within the state. The responsibilities of central governments and regions must be clearly regulated. That sounds simple, but it is vital.

Self-governing regions must be able to participate fully in decision-making at national level. In central state parliaments, regions should have more representatives than their actual population would normally require. There must be clear machinery and clear rules for settling conflicts between self-governing regions and central states. Conflict settlement should be the responsibility of political and then legal bodies, and the regions should be represented on an almost equal footing in all of them. And, of course, regional self-government must be anchored - and guaranteed - in national constitutions.

Question: Chechnya, Kosovo, Transnistria in Moldova, and Abkhazia and South Ossetia in Georgia are the current "hotspots" in Europe. Why have solutions like the ones you suggest failed so far - because separatists are bent on full independence or because central governments give them no autonomy?

Andreas Gross: Every one of these conflicts has its own causes and background, and that makes comparison difficult. Nonetheless, one can say this about all of them: the separatists generally tend to overrate the benefits of full independence, as compared with regional autonomy. And all of these countries lack any real experience of democracy. They also lack institutions which are recognised, and whose authority rests on democracy and the rule of law. The result is that people trust neither themselves, their fellow-citizens nor their institutions. All of this makes it incredibly hard to settle conflicts peacefully -

even partially. This lack of trust is possibly the worst legacy of totalitarian systems.

Question: You talk about a "European legal instrument", prepared by the Council of Europe, which would help to solve these problems. What do you mean by that?

Andreas Gross: I am basically thinking of a whole new convention. Another possibility would be to develop directives already prepared under the aegis of the Congress of Local and Regional Authorities - although my ambitions may go further than those of the Congress. The Council should devise comprehensive and effective machinery to help settle the regional conflicts which play such a big part on the world political scene at present. This is an area where the Council of Europe can get involved as an international power, in the best sense of that term, and really do something to prevent violence.

Question: Are there cases where solutions of this kind have been successful? Why did they work?

Andreas Gross: The best examples are undoubtedly the Åland Islands, which belong to Finland, and South Tyrol in northern Italy. The model of self-government very recently worked out for the Crimea in Ukraine should also be mentioned.

I have taken these examples and used them to work out 25 factors which can be used to assess the value of regional self-government in specific cases.

Obviously, these three cases varied considerably in the details, but they all respected the same essential principles.

These examples also show that self-governing regions should be neither too poor nor too rich in terms of the national economy. And international influence on the settlement of conflicts should not be excessive. All the parties involved must really want a non-violent, democratic solution. The Faeroe Islands, which Denmark has treated a bit like a luxury home for old people, are a less clear-cut example. The trouble is, the islanders want a more active, more enterprising role for themselves, which is why they have tended to focus on relations with Great Britain, which is closer geographically

Magyar fordítás:

EURÓPA TANÁCS PARLAMENTI KÖZGYULÉSE

2003/1334. sz. HATÁROZAT (2003 június 24)

Az autonóm régiók pozitív tapasztalata, mint konfliktusmegoldást sugalmazó ihletforrás Európában

1. Az újjáéledő, intenzitásukban és gyakoriságukban változó feszültségek Európában, melyek az államokon belüli megoldatlan konfliktusok eredményei, a Parlamenti Közgyűlés figyelmében maradnak. Napjainkban Európában a legtöbb politikai válság ténylegesen az államokon belül jelentkezik.

2. E megújult feszültségek részben azoknak a területi változásoknak és új államok keletkezésének tulajdoníthatók, amelyek a két világháború és a korábbi kommunista rendszer 90-es években bekövetkező összeomlása nyomán jelentek meg.

3. Ezek a feszültségek tükrözik azt az elkerülhetetlen fejlődést, amelyen a nemzetállam fogalma átment, s amely a nemzeti szuverenitást és a kulturális homogenitást mint lényegi kérdést tekintette. Napjainkban, a demokrácia gyakorlatának valamint a nemzetközi jognak a fejlődését tekintve, az államoknak új elvárásokkal kell szembenéznük.
4. Legtöbb jelenlegi konfliktus nagyon gyakran az államok oszthatatlansága és az identitás elve közötti dichotómiaként vázolható fel, és az államok, valamint az identitásuk megőrzéséhez való jogot követelő kisebbségi csoportok közötti feszültségben gyökerezik.
5. Az európai államok óriási többsége ma olyan közösségeket foglal magában, amelyek eltérő identitással rendelkeznek. Egyesek közülük saját intézményeket követelnek és külön törvényeket akarnak, melyek lehetővé teszik eltérő kultúrájuk kifejezését.
6. Az államoknak a feszültséget meg kell előzniük olyan rugalmas alkotmányi vagy törvényhozási szintű egyezségekkel, amelyek elébe mennek ezen elvárásoknak. Hatalmat, illetve hatásköröket adván a kisebbségeknek önmaguk ügyeire nézve, akár átruházván azt a központi kormányzattól, akár azzal megosztva, az államok néha összeegyeztethetik a területi egység elvét a kulturális sokszínűség elvével.
7. Az Európa Tanács, amely el van kötelezve a béke megőrzésére és az erőszak megelőzésére, amelyek lényegesek az emberi jogok, a demokrácia és a törvények uralmának elmozdításához, úgy véli, hogy az autonóm régiók pozitív tapasztalatai ihletforrásként szolgálhatnak arra, hogy miképp kell megoldani a belső politikai konfliktusokat.
8. Sok európai ország már megoldotta belső feszültségeit, illetve azok feloldása folyamatban van a területi és a kulturális autonómia különböző formáinak bevezetésével, melyek az elvek és a konkrét intézkedések azon széles skáláját foglalják magukban, amelyek segíthetnek a belső konfliktusok feloldásában.
9. Tagadhatatlan, hogy az autonómia olyan fogalom, amelynek negatív értelmezései lehetnek. Fenyegetésnek tűnhet az államok területi integritására nézve, a szecesszió irányába tett első lépésnek, azonban legtöbbször kevés tény támasztja alá a nézőpontot.
10. Az autonómia, ahogy azt azokban az országokban alkalmazzák, amelyek tiszteletben tartják nemzetiségeik alapvető jogait és szabadságát, jórészt úgy tekinthető, mint egy "államon belüli megoldás", mely lehetővé teszi a kisebbség számára, hogy gyakorolja jogait és megőrizze kulturális önazonosságát, miközben bizonyos garanciákat nyújt az állam egységére, szuverenitására és területi integritására nézve.
11. A "területi autonómia" kifejezést olyan, általában szuverén államokon belül kialakított berendezkedésre értik, ami által egy bizonyos régió lakosai tágabb hatalmi jogosítványokat kapnak, amelyek tükrözik sajátos földrajzi helyzetüket, és amely oltalmazza és elmozdítja kulturális és vallási hagyományait. A "kulturális autonómia" kifejezés a nyelvi és kulturális jogok gyakorlásának lehetővé tételére utal. Az esetek többségében ez egybeeshet a decentralizáció

elvének alkalmazásával.

12. Az Európa Tanács tagállamainak többségében az alkotmány nem ismeri el az egyoldalú kiváláshoz való jogot. Azonban az oszthatatlanságot nem kell összetéveszteni az egységes állam fogalmával, és az állam oszthatatlansága ekként összeegyeztethető az autonómiával, a regionalizmussal vagy a föderalizmussal.

13. A politikai berendezkedések változatos formái felruházzhatók autonóm státussal, az egységes államokon belüli egyszerű decentralizációtól a hatalom valódi megosztásáig, illetve akár szimmetrikus, vagy aszimmetrikus módon, a regionális vagy föderatív államokban.

14. Korábban az autonómiát két szakaszban vezették be, és három módon hozták létre: regionális entitások létesítették, amikor a centralizált állam létrejött, területi feszültségek oldására vezették be, vagy a nemzetközi közösség kezdeményezésére.

15. Az autonómia nem varázsszer, és az általa nyújtott megoldások nem egyetemesen érvényesek és alkalmazhatók. Mindazonáltal, a kudarcokért nem az autonómia mint olyan hibáztatható, hanem alkalmazásának körülményei. Az autonóm státust mindig az illető terület földrajzi, történelmi és kulturális körülményeinek, valamint a sajátos esetek és konfliktus-zónák egészen sajátos jellemzőinek megfelelően kell kialakítani.

16. A belső feszültségek enyhítésére való tekintettel a központi kormányzatnak megértéssel kell reagálnia, amikor a kisebbségi csoportok, különösen ha számottevőek és régóta élnek egy adott területen, nagyobb szabadságot követelnek saját ügyeik önálló intézésében. Ugyanakkor az autonómia elismerésének sohasem szabad a közösségben azt a benyomást keltenie, hogy a helyi önkormányzás kizárólagosan rá tartozó probléma.

17. A sikeres autonómia a többség és kisebbség közötti, valamint a kisebbségek közötti, államon belüli kiegyensúlyozott viszonytól függ. Az autonóm státusnak mindig tiszteletben kell tartania az egyenlőség és a diszkriminációmentesség elveit, és az államok területi integritásán és szuverenitásán kell alapulnia.

18. Nagy jelentősége van annak, hogy azok a növekvő elonyók, melyeket az autonóm entitások jogaiknál fogva élveznek, ne aknázzák alá az államok nemzetközileg elismert határait.

19. Az autonómia minden értelmezése, alkalmazása és kezelése az állami hatóságok azaz a nemzeti parlamentek valamint intézményeik akaratára és megítélésére tartozik.

20. Pozitív diszkrimináció, azaz kedvezményezett képviselő a központi kormányzat szerveiben, gyakran alkalmazható a kisebbségek hatékonyabb bevonására az országos ügyek intézésébe.

21. Alapvető fontosságú, hogy különleges intézkedések foganatosítandók a "kisebbségen belüli kisebbségek" védelmére is és annak biztosítására, hogy a többség és más kisebbségek ne érezzék féltelmet az autonóm entitásnak megadott

hatalom miatt. Ezen autonóm entitásokon belül a Nemzeti Kisebbségek Védelmérol szóló Keretegyezmény szintén alkalmazandó a kisebbségeken belüli kisebbségek érdekében.

22. A Közgyűlés felkéri a tagállamok kormányait, hogy tartsák tiszteletben a következő alapelveket, amikor autonóm státust elismernek:

- i. Az autonóm státusnak, mely meghatározás szerint a központi kormányzat és az autonóm entitás közötti kooperációtól és koordinációtól függ, az érintett felek közötti tárgyalásos megegyezésen kell alapulnia.
- ii. A központi kormánynak és az autonóm hatóságnak el kell ismernie, hogy az autonóm státus egy dinamikus folyamat része, és mindig a kölcsönös megegyezés tárgya.
- iii. Az autonómiával kapcsolatos statútumokra és az autonóm státus megalapozására vonatkozó alapelvekre nézve megfelelőbb lenne, ha ezek az alkotmányba foglaltatnának, mint csupán a törvényekben, mert így a módosításokra csak az alkotmánnyal összhangban kerülhet sor. A későbbi vitákat elkerülendő, az autonóm státusra vonatkozó megegyezésnek explicit módon meg kell határoznia a hatalom, illetve a hatáskörök megosztását a központi és az autonóm hatóság között.
- iv. Az autonóm státusra vonatkozó egyezménynek garantálnia kell az autonóm hatóságok megfelelő képviselétét és effektív részvételét a döntéshozatalban és a közügyek intézésében.
- v. Az autonóm státusra vonatkozó egyezményeknek elő kell írniuk, hogy az autonóm entitások rendelkezzenek helyi szinten demokratikusan megválasztott törvényhozó és végrehajtó hatóságokkal.
- vi. Az autonóm státusra vonatkozó egyezményeknek elő kell írniuk pénzalapok biztosítását és/vagy átutalását, amelyek lehetővé teszik az autonóm hatóságok számára, hogy a központi kormányzat által nekik átadott külön funkciókat gyakorolhassák.
- vii. Annak biztosítására, hogy a hatalommal nem élnek vissza, külön mechanizmusokat kell létrehozni a központi kormányzat és az autonóm hatóságok között támadt viták megoldására.
- viii. Ha a feszültségek a központi kormányzat és az autonóm hatóságok közt fennmaradnak, a nemzetközi közösség támogathatja a megegyezési folyamatot.
- ix. A hatáskörök autonóm entitásokra való átruházása során parancsoló módon védelmezni kell a közöttük élő kisebbségek jogait, amelyeket nem lehet semmibe venni vagy elnyomi.

x

*Megvitatta a Közgyűlés 2003 június 24-i ülése (19. ülészak) (lásd 9824. sz. dok., a Politikai Bizottság jelentése, riportor: Gross úr, és 9837 sz. dok., a Jogi és Emberjogi Bizottság véleményezése, riportor: Jürgens úr). A Közgyűlés által 2003 június 24-én elfogadott szöveg (19. ülészak).

(Nem hivatalos fordítás, fordította: Bakk Miklós)

(Javasolt módosítások a fordításban Dr. Csapó I. Józseftől és Prof. Dr. Balogh Sándortól)